

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

BẢN TIN NỘI BỘ CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT VIỆT NAM

Ứng phó với ô nhiễm sông bắc Hưng Hải

Nước sông Bắc Hưng Hải ô nhiễm nên ghe thuyền bỏ không, gia đình chị Nguyễn Thị Hạnh (Kiêu Ky, Gia Lâm, Hà Nội) phải chuyển sang chăn nuôi gà thịt.

SỐ 153

2017

**BẢN TIN
PHỞ BIỄN KIẾN THỨC**

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS Phan Tùng Mậu

*Phó Chủ tịch Liên hiệp các
Hội Khoa học & Kỹ thuật
Việt Nam*

Ban Biên tập

Đặng Vũ Cảnh Linh

Trưởng ban

Nguyễn Sinh Thành

*Phó Trưởng ban
kiêm Thư ký biên tập*

Nguyễn Hồng Thanh

*Bùi Hồng Ninh
Trần Mạnh Hùng*

Trình bày

Quý Linh - Duy Anh

Bản tin xuất bản định kỳ
1 số/tháng. Mọi thông tin
phản hồi về nội dung
xin liên hệ Ban Thông tin và
Phở biễn kiến thức:

Địa chỉ: 53 Nguyễn Du, Hà Nội

Điện thoại: (04) 3.9432206

Fax: (04) 3.8227593

Email: sinhthanh@gmail.com

TIN TỨC - SỰ KIỆN

Góp ý cho dự án
Luật Bảo vệ &
Phát triển Rừng .3

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC

Lý do không nên dùng
máy sấy ở nhà vệ sinh
công cộng .5

NÔNG - LÂM - NGƯ NGHIỆP

Trồng cà chua từ sữa
và trứng gà .18

SỨC KHOẺ

Không chủ
quan với viêm
tiểu phế quản .22

GỖ CỬA NHÀ TƯ VẤN

Giải đáp thắc mắc về
vấn đề xã hội .29+30

Góp ý dự thảo Luật Quy hoạch

Cuối tháng 3 vừa qua, Liên hiệp các Hội KH&KT Việt Nam tổ chức hội thảo góp ý dự thảo Luật Quy hoạch. Tại hội thảo, các nhà khoa học, các chuyên gia đã nghiên cứu rất kỹ lưỡng và đưa ra nhiều ý kiến đóng góp. Theo các nhà khoa học, bản dự thảo đã qua nhiều vòng nên tạo được một số đột phá, nhất là giảm số lượng các quy hoạch không thích hợp. Ngoài ra, kết cấu các chương khá phù hợp. Tuy nhiên, các nhà khoa học cho rằng còn nhiều thuật ngữ dùng chưa chính xác, khó hiểu; một số nội dung chưa thống nhất...

T.HÀ

❖ **Góp ý cho dự án Luật Bảo vệ & Phát triển Rừng.** Ngày 4/4, Liên hiệp các Hội KH&KT Việt Nam đã tổ chức hội thảo đóng góp ý kiến cho dự án Luật Bảo vệ & Phát triển Rừng (sửa đổi) với sự tham gia của nhiều nhà khoa học, chuyên gia... Tại hội thảo, các nhà khoa học khẳng định đây là Luật có tác động lớn đến hơn 16 triệu ha đất và rừng, đến hơn 10 triệu hộ gia đình sản xuất kinh doanh lâm nghiệp... Cũng tại hội thảo, các nhà khoa

học đã góp ý cho nhiều nội dung trong dự thảo luật như quyền sở hữu rừng tự nhiên được giao; quản trị rừng trong giao rừng, cho thuê rừng...

T.HÀ

❖ **Bộ KH&CN là đầu mối cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.** Chiều 5/4, Bộ KH&CN tổ chức họp báo thường kỳ quý I/2017. Ông Vũ Thế Duy, Chánh Văn phòng Bộ KH&CN cho biết, là đầu mối cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, Bộ KH&CN phối hợp với các bộ

ngành, địa phương đang tiến hành rà soát lại các định hướng phát triển KH&CN, đưa ra đánh giá hiện trạng phát triển và đề xuất phương án tiếp cận cuộc cách mạng công nghệ 4.0. Dự kiến cuối năm 2017 sẽ hoàn thành đánh giá lại tất cả các chương trình, công nghệ. Cuộc cách mạng này sẽ là hội tụ của nhiều công nghệ khác nhau như công nghệ vật liệu tiên tiến, công nghệ lưu trữ, trong đó công nghệ thông tin là cốt lõi.

TÔ HỢI

Khoa học lý thú

Cây cảnh có thể gây ô nhiễm không khí trong nhà

Nhóm nghiên cứu Đại học Georgia (Mỹ) đã phân tích mẫu không khí xung quanh 4 loại cây cảnh trồng trong nhà phổ biến là cây lan Ý, lưỡi hổ, si và cau cảnh. Kết quả cho thấy, bốn loại cây cảnh kể trên có khả năng làm sạch không khí, nhưng mặt khác, chính bản thân chúng cũng là nguồn tạo ra các chất VOCs có hại. Ở cây lan Ý, số các hợp chất hữu cơ phát thải đo được là 23, cau cảnh là 16, cây si là 13 và lưỡi hổ là 12. Một số VOCs là thành phần của các loại thuốc trừ sâu

được sử dụng để bảo vệ cây. Một số khác do các vi sinh vật sống trong bầu đất của cây thải ra. Ngoài ra, một lượng không nhỏ VOCs (khoảng 11 loại) phát thải từ các chậu nhựa dùng để trồng cây.

Nhóm nghiên cứu cho rằng, hiện tượng cây cảnh tạo ra các chất hữu cơ bay hơi độc hại cần được tiếp tục nghiên cứu. Để hạn chế ảnh hưởng, các gia đình trồng cây cảnh trong nhà nên sử dụng đất sạch, chậu bằng gốm, sứ không độc và tuyệt đối không nên sử dụng thuốc trừ sâu.

HƯƠNG TIỀN (Theo EurekaAlert)

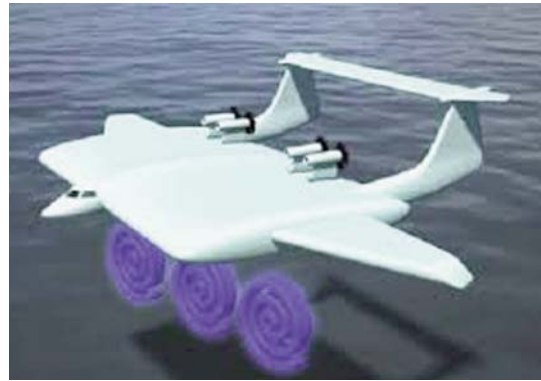

Biến khói xe thành mực viết

Phòng Nghiên cứu Graviky Labs trực thuộc Viện Công nghệ Massachusetts (MIT - Mỹ) giới thiệu thiết bị thu thập muội than từ khí thải ô tô để xử lý thành mực đen chất lượng cao mang tên Air-Ink, dùng trong vẽ tranh hoặc nghệ thuật thư pháp. Theo đó, thiết bị lọc khí thải có tên Kaalink, có khả năng lọc 85 - 95% muội than có trong khí thải ô tô. Sau khi trải qua nhiều cuộc thử nghiệm, Graviky Labs khẳng định, thiết bị Kaalink sau khi thu thập được khí thải của các động cơ sẽ mất khoảng 45 phút để lọc khí thải này thành 28g mực. Do thiết bị dễ dàng lắp ráp thủ công trên nhiều loại ống xả của các phương tiện và thông thường chỉ khoảng 2 tuần sau khi lắp Kaalink, chủ phương tiện có thể tới đổi cái mới ở trung tâm của Graviky Labs.

Phát triển phi cơ chở hàng bay sát mặt đất

Viện khí động học thuộc Trung tâm (TsAGI) của Nga đang thử nghiệm loại máy bay ứng dụng hiệu ứng mặt đất mới dùng cho nhiệm vụ chở hàng. Phương tiện này có thể chở tới 500 tấn hàng hóa trong một chuyến bay ở độ cao chỉ 3 - 12m. Được biết, Nga và Liên Xô từng có truyền thống phát triển các loại máy bay ứng dụng hiệu ứng mặt đất, còn được gọi là "ekranoplan". Phương tiện nổi tiếng nhất được tịnh báo phương Tây đặt tên là "Quái vật biển Caspian", có khối lượng tới 544 tấn và loại máy bay lớn nhất thế giới khi hoàn thành vào năm 1966.

Lý do không nên dùng máy sấy tay ở nhà vệ sinh công cộng

Các nhà khoa học tại Đại học Y khoa Leeds, Anh, tiến hành nghiên cứu số lượng vi trùng lây lan bởi máy sấy tay tốc độ cao, máy sấy tay thông thường và khăn giấy. Những người tham gia đeo găng tay chứa một loại virus vô hại. Khi tình nguyện viên đặt tay dưới máy sấy tay tốc độ cao, luồng khí thổi bay nhiều vi trùng nhất. Máy sấy tay thông thường thổi bay vi trùng xa 3m và khăn giấy không làm lan truyền vi trùng. Mark Wilcox, thành viên nhóm nghiên cứu cho biết, bạn cũng có thể làm bắn tung tóe vi trùng gây bệnh có nguồn gốc từ tay bạn hoặc tay người khác. Nếu bạn rửa tay bằng xà bông sau khi dùng nhà vệ sinh, nguy cơ lây lan mầm bệnh rất ít, bất kể bạn làm khô tay bằng cách nào.

M.T (Tổng hợp)

ỨNG PHÓ với ô nhiễm sông Bắc Hưng Hải

Trước thông tin về ô nhiễm sông Bắc Hưng Hải (Hưng Yên), Bản tin Phở biển kiến thức đã nhận được nhiều phản ánh, thắc mắc của bạn đọc gồm: Phải làm sao để giảm thiểu ô nhiễm, cải thiện chất lượng dòng nước? Những đơn vị nào xả thải ra dòng sông? Người dân sống trong vùng ô nhiễm phải làm gì để bảo vệ mình?... Chúng tôi xin chia sẻ một số giải pháp trước mắt cho người dân tham khảo để ứng phó.

TUYẾT HOA

Nâng cao ý thức về môi trường và tự bảo vệ mình

Theo ông Bùi Minh Tuấn, Phó Giám đốc Công ty Khai thác công trình thủy lợi Bắc Hưng Hải, để hạn chế ô nhiễm, các khu dân cư, làng nghề, bệnh viện... cần nghiên cứu thu nước thải tập trung vào một chỗ và xử lý đảm bảo nước sạch trước khi đổ vào kênh dẫn tiêu của hệ thống Bắc Hưng Hải. Các khu công nghiệp, nhà máy chế biến phải xây dựng đầy đủ khu xử lý chất thải, nước thải phải xử lý đảm bảo sạch trước khi xả tiêu vào kênh trục. Không chờ đợi các cơ quan

thanh tra mà chính người dân cần vào cuộc phát hiện các cơ sở xả thải ô nhiễm ra môi trường.

Bản thân người dân cũng cần nghiêm chỉnh chấp hành các quy định về xả thải, khắc phục ô nhiễm và cải thiện môi trường tại các làng nghề; sử dụng hóa chất bảo vệ thực vật theo đúng khuyến cáo; không vứt vỏ bao bì hóa chất, thuốc trừ sâu bừa bãi; không phun thuốc sâu quá liều khiến hóa chất tồn lưu trong đất, rửa trôi ra sông...

Hiện nay, tại các vùng dọc theo sông Bắc Hưng Hải còn nhiều làng nghề sử dụng công nghệ lạc hậu, gây ô nhiễm

môi trường và ảnh hưởng đến sức khỏe người dân.

Do đó, bà con cần vận động nhau phối hợp với chính quyền địa phương xây dựng hệ thống thoát nước, thu gom và xử lý nước thải, rác thải tập trung tại các làng nghề. Lập các điểm thu gom phân loại rác thải có hóa chất để xử lý đúng quy trình tránh gây độc không khí và ô nhiễm ra đất, nước ngầm. Hàng ngày, rác thải sinh hoạt không đổ ra vệ sông mà thu gom, thành lập các điểm xử lý tiêu hủy rác an toàn. Nước sạch khan hiếm nên người dân cần sử dụng nước sạch một cách tiết kiệm. Tận dụng nước sinh hoạt để tưới cây, vệ sinh nhà cửa... Những gia đình dùng nước giếng khoan cần thiết kế thêm bể lọc cát, sỏi, than hoạt tính và để lắng lọc nước khi ăn uống, tắm rửa. Hiện trên thị trường cũng có bán những thiết bị lọc nước sinh hoạt, giúp loại bỏ toàn bộ ion kim loại nặng, tạp chất, vi khuẩn... đồng thời khử mùi, làm trong nước, giúp bà con yên tâm hơn khi sử dụng nấu ăn, sinh hoạt hàng ngày.

Thay đổi sinh kế, áp dụng khoa học

PGS.TS Mai Văn Trịnh, Viện Môi trường Nông nghiệp, Bộ NN&PTNT khuyến cáo, để ứng phó với ô nhiễm nguồn nước, khan hiếm nước sạch, nông dân cần áp dụng các tiến bộ khoa học vào kỹ thuật canh tác trên đồng ruộng. Các biện pháp gồm: “3 giảm, 3 tăng” (giảm lượng giống, thuốc trừ sâu, phân đạm; tăng năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế) hay “1 phải, 5 giảm” (phải dùng giống xác nhận; 5 giảm gồm: Nước, thất thoát sau thu hoạch và 3 giảm của “3 giảm, 3 tăng”)... góp phần giảm ô nhiễm môi trường. Vào mùa mưa, nước sông sạch thì trồng lúa, nuôi cá. Những giai đoạn ô nhiễm nặng, nắng nóng thì trồng

cây chịu hạn, cây cảnh, cây ngắn ngày, chăn nuôi gia súc, gia cầm... Chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi hợp lý không chỉ ứng phó với ô nhiễm khan hiếm nguồn nước mà còn tăng hiệu quả kinh tế cho nông dân.

Những năm gần đây, nhiều vùng đã sử dụng vật liệu mới để làm giảm bốc hơi như biện pháp che phủ nilon trên mặt luống khi gieo trồng lạc, dưa hấu, dâu tây, cà chua hoặc đưa vào đất các chất giữ ẩm mang lại hiệu quả cao. Đồng thời, giảm nhỏ mức tưới ở những giai đoạn sinh trưởng của cây trồng không quyết định đến năng suất và chất lượng sản phẩm cũng là một giải pháp tốt. Khu vực sông Bắc Hưng Hải, trong các loại cây truyền thống như lúa, ngô, khoai... xu thế cây ngô sẽ được phát triển mạnh để phục vụ chế biến sản phẩm các loại bánh kẹo... và thức ăn gia súc. Các loại cây ăn quả có giá trị hàng hoá cao sẽ được phát triển mạnh như vải, nhãn... (Hải Dương - Hưng Yên). Rau sạch như hành tỏi, dưa chuột, ớt, nấm, su hào, bắp cải... sẽ được trồng nhiều ở vùng Bắc Ninh.

Đa dạng hoá cây trồng, vật nuôi, thay đổi cây trồng thông qua yêu cầu của cây đối với mùa sinh trưởng và chế độ canh tác; chuyển đổi sinh kế cho người dân ven sông Bắc Hưng Hải bằng cách du nhập và phát triển các ngành nghề như trồng nấm, may mặc, cơ khí...; xử lý rơm rạ thành phân bón, xây bể biogas; đầu tư nâng cấp hệ thống tưới nhỏ giọt, tiết kiệm nước... sẽ là những giải pháp ứng phó hiệu quả trước mắt đối với những vùng ô nhiễm ở Hưng Yên, Gia Lâm (Hà Nội), Bắc Ninh dọc sông Bắc Hưng Hải.

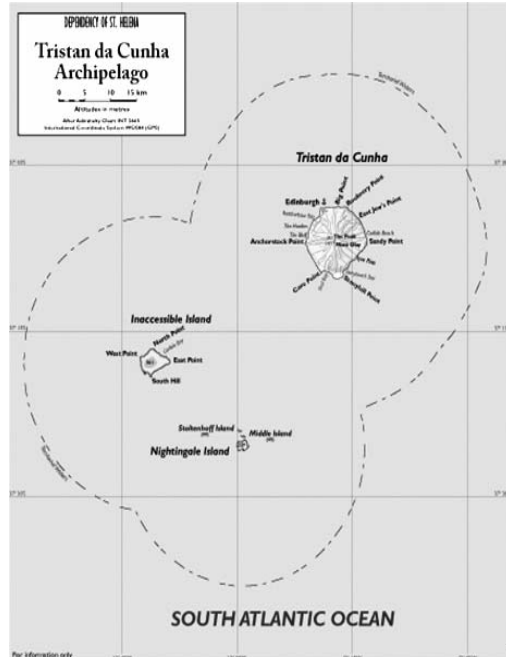
PGS.TS Mai Văn Trịnh

Có đúng thế không?

Nơi xa xôi hẻo lánh nhất?

Trên Trái Đất hầu như ở nơi nào có điều kiện sống đều có con người. Nhưng trong thực tế, chỉ có 1/5 diện tích là có dân cư đông đúc, trong khi đó còn có nhiều nơi hoang vắng. Nếu nói đâu là nơi xa xôi hẻo lánh mà vẫn có con người sống thì đây là Tristan da Cunha, một hòn đảo núi lửa ở Nam Đại Tây Dương, nằm giữa châu Phi và Nam Mỹ, thuộc lãnh thổ hải ngoại của Anh. Hòn đảo này chỉ có diện tích 98km². Con người đặt chân tới đây từ năm 1816.

Láng giềng gần nhất với nó là đảo St.Helena cách xa tới 2120km. Năm 1961 núi lửa Tristan da Cunha phun trào, tất cả dân cư trên đảo phải tản cư hết. Nhưng đến năm 1963, họ lại hồi cư trở lại sinh sống trên đảo. Dân số hiện có khoảng 270 người thuộc 7 dòng họ. Hòn đảo không có người ở cách đất liền xa nhất là đảo Buvơ (Bouwer) thuộc Na Uy, nằm ở Nam Đại Tây Dương, cách bờ biển không người ở Nam Cực 1.700km.

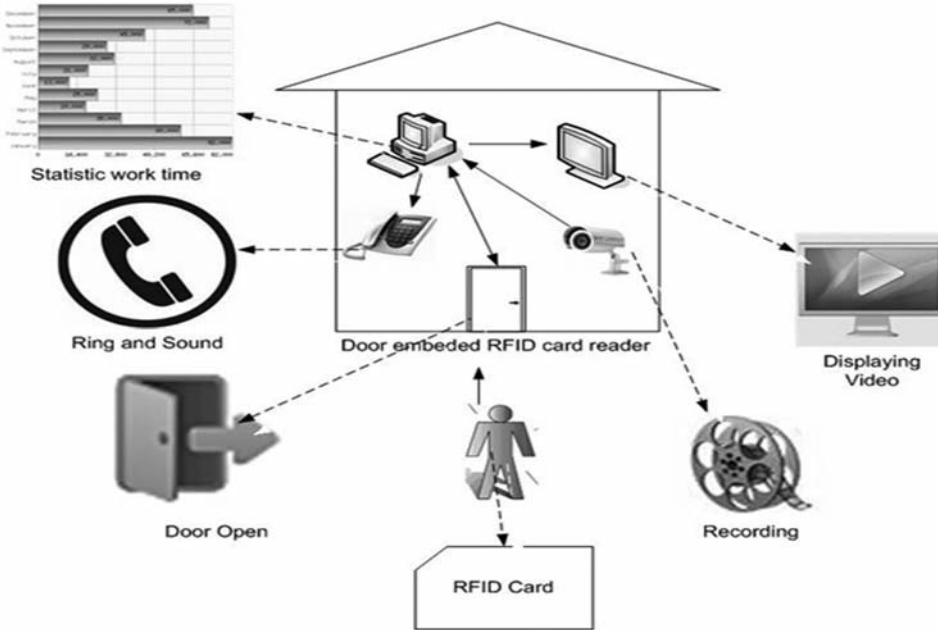
DĨ NGUYÊN

Lập trình nụ cười

Trước đây nhiều nhà khoa học cho rằng, con người học cách thể hiện cảm xúc bằng cách quan sát người khác. Tuy nhiên, từ kết quả nghiên cứu được tiến hành thử nghiệm mới đây đối với người mù bẩm sinh đã bác bỏ nhận định đó. Người mù bẩm sinh không có cơ hội quan sát cách thể hiện cảm xúc của người khác, nhưng cách họ thể hiện tình cảm hoàn toàn giống cách của người sáng mắt. Như vậy chắc chắn phải có một cơ chế khác, đó chính là gene di truyền... Nhóm nghiên cứu cho hay, các cảm xúc của con người, cùng với cơ chế điều khiển chúng là vết tích mà tổ tiên đã để lại trong quá trình tiến hóa.

KHUÊ ĐỨC

Nhận dạng người vào, ra

Nhóm sinh viên Phòng Thí nghiệm Nghiên cứu phát triển công nghệ, Khoa Điện tử - Viễn thông, trường Đại học Bách khoa Hà Nội đang nghiên cứu ý tưởng xây dựng tổ hợp công nghệ thiết bị nhằm kiểm soát người vào, ra trong những môi trường rộng lớn như trường đại học, doanh nghiệp...

■ NAM AN

Theo đó, người dùng đi vào khu vực làm việc của mình sẽ sử dụng thẻ RFID để được nhận dạng. Khi cửa mở, camera phân tích chuyển động người dùng để cập nhật thông tin làm việc của người này vào hệ cơ sở dữ liệu. Ngoài ra, ghi lại

khoảng thời gian người dùng bước vào phòng. Trên màn hình lúc này sẽ hiển thị các thông tin dành cho người dùng lên một thiết bị có khả năng hiển thị như vô tuyến, loa, điện thoại.

Trong trường hợp người dùng bước vào khu vực không phải nơi làm việc của mình với thẻ RFID hợp lệ, hệ thống đưa ra các thông tin như tìm kiếm thông tin người dùng nhờ công nghệ P2P, cung cấp thông tin tới người dùng tương tự như khi họ bước vào khu vực làm việc của mình (tivi hiển thị, điện thoại rung, speaker lên tiếng,...). Người sử dụng có thể truy cập vào hệ thống để xem các số liệu thống kê về thời gian làm việc của họ hoặc là người chủ động tạo ra các thông tin đa phương tiện để gửi tới những người dùng khác sẽ sử dụng hệ thống thẻ RFID của hệ thống.

Hạt xử lý nước

Hạt Alwat có tác dụng xúc tác cho quá trình chuyển kim loại từ hóa trị thấp lên hóa trị cao để nước dễ dàng kết tủa lắng cặn là sản phẩm của Công ty Ứng dụng và Phát triển công nghệ NEAD.

■ NAM AN

Hạt có tác dụng trao đổi, hấp thụ các ion kim loại nặng trong nước, ứng dụng trong xử lý nước giếng khoan, nước bề mặt để làm nước sinh hoạt. Hạt được cấu tạo là những hạt trong có đường kính 1,5mm với những lỗ xốp nhỏ li ti có diện tích 0,4m²/g, tổng diện tích bề mặt của một hạt là 300m²/g. Hạt sẽ làm sạch nước theo cơ

chế hút các chất cặn, bụi bẩn vào trong hạt, đặc biệt là hạt có thể giúp giảm hàm lượng asen trong nước, tiêu diệt các vi khuẩn có hại như ecoli, đồng thời làm nước trong hơn, sạch hơn về cảm quan.

Nhờ diện tích bề mặt rộng nên hạt có thể hoạt động trong một vùng diện tích rộng lớn. Với các bể nước thông thường, chỉ cần thả hạt vào trong bể lắng trước đường nước sử dụng, hạt sẽ tự làm sạch nước trong khoảng thời gian 6 tháng. Sau đó hạt có thể được lấy ra làm sạch bằng cách chà xát sạch bề mặt của hạt do bị các chất bẩn bám hút, sau đó lại thả vào bể nước sử dụng tiếp. Đối với những vùng nước bị ô nhiễm nặng, nhà sản xuất khuyến cáo nên thay hạt mỗi năm 2 lần.

Trái nổi báo nước mặn

Đây là ý tưởng của hai học sinh đến từ trường THCS Phan Văn Trị (TP Vị Thanh, Hậu Giang) gồm Lê Thị Hồng Gấm và Lê Phúc Hưng. Nhóm tác giả cho biết, ý tưởng được thực hiện với mong muốn giúp người dân ở những vùng xâm nhập mặn kịp thời nắm bắt tình hình và có những biện pháp chủ động hợp lý trước diễn biến phức tạp của tình trạng xâm nhập mặn. Theo đó, vật liệu để làm trái nổi là quả bóng tròn đồ chơi của trẻ em. Mỗi trái sẽ được đánh số theo tỷ lệ nước muối chứa bên trong.

Tiếp theo, dùng bơm kim tiêm để đưa nước muối đã pha vào bên trong trái bóng và dùng keo để bịt chặt chỗ đã cho nước muối vào. Khi hoàn thành, trái nổi sẽ được

thả vào nước. Nếu các trái nổi đều chìm xuống bên dưới nước thì chứng tỏ đó là nước ngọt, còn khi cho vào nước, thấy chúng nổi lên bề mặt, chứng tỏ đây là nước mặn. Độ mặn của nước có thể xác định dựa trên các số đánh dấu trên trái nổi theo tỷ lệ nước muối chứa bên trong.

Nhóm tác giả hy vọng ý tưởng này sẽ giúp ích cho người dân nhận biết được khi nào nước mặn xâm nhập vào, từ đó sẽ có biện pháp đóng, đập cống hợp lý để tích trữ nước ngọt phục vụ cho việc tưới tiêu sản xuất, góp phần nâng cao hiệu quả lao động. Đặc biệt, nhóm tác giả cho biết thêm, với giá thành rẻ (chỉ dưới 20.000đ/sản phẩm), ý tưởng rất dễ triển khai rộng rãi cho bà con nông dân sử dụng.

T.HÀ

Kỹ thuật phòng trừ sâu bệnh

hại bươm Bonsai

Để có một cây bươm Bonsai đẹp, ngoài kỹ thuật chăm sóc, tạo tán thì biện pháp phòng trừ sâu bệnh đóng một vai trò quan trọng quyết định tới vẻ đẹp của chậu bươm. Sau đây chúng tôi giấỵ thiệu một số loài sâu bươm hại chính trên cây bươm Bonsai và biện pháp phòng trừ.

■ PHẠM VĂN PHÚ

(Chi cục Bảo vệ Thực vật
tỉnh Hà Giang)

Để có một chậu bươm Bonsai đẹp thì biện pháp phòng trừ sâu bệnh đóng một vai trò quan trọng.

1. Sâu bướm phượng

Trưởng thành của sâu là một loài bướm hoạt động vào ban ngày. Trưởng thành đẻ trứng rải rác trên các chồi non của cây. Sâu non nở ra ăn khuyết các lá non, búp non, nụ hoa làm cho cây sinh trưởng chậm, các lá bị ăn khuyết nham nhở làm mất vẻ đẹp tự nhiên của cây bươm.

Phòng trừ: Thường xuyên kiểm tra các chậu bươm và vườn bươm cảnh, khi mật độ sâu thấp có thể bắt và diệt bằng tay vì loài sâu này nhìn thấy rõ bằng mắt thường. Khi mật độ sâu cao có thể dùng một trong các loại thuốc thông dụng để

phun trừ như Ofatox 400 EC, Bassa 50 EC, Karate 2,5 EC... nồng độ từ 0,1 – 0,2% để phun trừ. Chú ý: Phun tập trung vào các lá non và chồi non.

2. Ngòi chích hút

Trưởng thành là một loài bướm nhỏ hoạt động vào ban đêm, chúng dùng vòi chích hút những quả bươm bước vào giai đoạn chín (khi vỏ quả chuyển sang màu hanh vàng). Tác hại của ngòi chích hút làm cho quả bươm bị thối và rụng, làm giảm tỷ lệ quả chín trên cây, từ đó làm giảm vẻ đẹp của chậu bươm.

Phòng trừ: Đối với vườn

bươm hoặc cây bươm đã trồng vào chậu cần kiểm tra thường xuyên để vớt bắt và tiêu diệt ngay chích hút kịp thời. Khi có quả chín có thể soi đèn để bắt ngòi vào ban đêm. Có thể dùng bẫy bả chua ngọt gồm nước đường pha giấm có thuốc trừ sâu Padan nồng độ từ 0,1 – 0,2%, sau đó cho vào các đĩa đặt trong vườn bươm để thu hút ngòi đến tiêu diệt (có thể thay nước đường dấm bằng nước ép hoa quả).

3. Các loài rệp

Rệp hại bươm cảnh có nhiều loài như rệp muội, rệp vẩy ốc... Rệp thường

sống thành từng ổ trên các búp non, quả non và chùm hoa. Rệp chích hút dịch cây làm cho lá, quả non phát triển dị dạng làm mất vẻ đẹp của chậu bưởi. Ngoài ra, chất bài tiết của rệp tạo điều kiện cho nấm mốc hồng (nấm muội đen) phát triển trên lá và quả non làm giảm giá trị của chậu bưởi.

Phòng trừ: Cần theo dõi vườn bưởi và chậu bưởi thường xuyên để có biện pháp phòng trừ rệp kịp thời. Nếu số lượng rệp ít có thể ngắt ổ rệp tiêu hủy để tránh lây lan. Khi mật độ rệp cao có thể dùng một trong các loại thuốc để phun trừ như Bassa 50 EC, Trebon 10 EC... nồng độ từ 0,1 – 0,2 %.
Chú ý: Phun ướt đều các quả và búp non.

4. Sâu vẽ bùa

Trường thành của sâu vẽ bùa là một loài bướm nhỏ, ban ngày ẩn lấp trong tán của cây. Ban đêm chúng giao phối và đẻ trứng trên các mép lá non, chồi non. Sâu non có kích thước rất nhỏ, chỉ bằng đầu kim. Sau khi nở, sâu non đục vào trong biểu bì của các lá non và ăn biểu bì lá tạo thành các đường đục ngoằn ngoèo trên lá non như hình các lá bùa nên được gọi là sâu vẽ bùa.

Những lá bị hại thường phát triển nhăn nhúm, dị dạng làm giảm sinh trưởng của bưởi Bonsai và nhất là làm giảm vẻ đẹp của chậu bưởi. Ngoài gây hại lá non, sâu vẽ bùa còn gây hại chồi và vỏ của quả non làm mất vẻ đẹp của quả.

Phòng trừ: Kết hợp với tạo các dáng thể cần cắt tỉa, tạo tán cho chậu bưởi thông thoáng sẽ hạn chế nơi ẩn nấp của con trưởng thành. Những lá bị sâu vẽ bùa hại nặng cần cắt bỏ tiêu hủy tránh lây lan.

Khi thấy xuất hiện triệu chứng đầu tiên của sâu vẽ bùa có thể dùng một trong các loại thuốc sau để phun trừ như Trebon 10 EC, Bassa 50 EC, Karate 2,5 EC... nồng độ từ 0,15 – 0,2%, dầu khoáng nồng độ từ

1,5 – 2%. Chú ý: Phun ướt đều các lá, chồi và quả non.

5. Bệnh ghẻ (còn gọi là bệnh sẹo)

Bệnh do một loài nấm gây lên. Bào tử của nấm thường tồn tại trên các lá non. Bào tử xâm nhập và gây hại chủ yếu trên các bộ phận non của cây như lá, cành và quả non. Những lá bị hại thường phát triển cong về một phía. Vết bệnh trên lá và quả tạo thành các đốm màu gỉ sắt, nhiều vết bệnh đan xen nhau tạo thành các đám sần sùi trên lá và quả làm giảm giá trị và vẻ đẹp của chậu bưởi.

Phòng trừ: Cần quan sát và theo dõi thường xuyên trên chậu và vườn bưởi, kết hợp với chăm sóc và tạo tán để cắt tỉa kịp thời các lá và quả bị bệnh tiêu hủy tránh lây lan. Khi bệnh có chiều hướng tăng, có thể dùng một trong các loại thuốc sau để phun trừ như Daconil 75 WP, Anvil 5 EC, Tilt sun-per 300 ND... nồng độ từ 0,15 – 0,2%.
Chú ý: Phun ướt đều các bộ phận của cây.

6. Bệnh thối gốc và rễ

Bệnh làm cho rễ và phần thân cây sát mặt đất của cây bưởi bị chết từ đó làm chết cả cây. Ngoài ra, bệnh còn gây hại trên thân, làm cho thân cây bị nứt vỏ và chảy nhựa có màu nâu. Sau đó phần vỏ và thân cây chỗ vết bệnh bị chết. Khi cây bị bệnh nặng làm lá cây biến vàng, rụng và chết toàn bộ cây.

Phòng trừ: Cần giữ cho vườn và chậu bưởi thông thoáng, nên giữ ẩm độ đất trong chậu vừa phải, không nên tưới phun quá đậm. Cần sử lý đất trong vườn và chậu trước khi trồng bằng vôi bột hoặc thuốc Boocdo 1% nhằm tiêu diệt nguồn nấm có sẵn trong đất.

Ngoài các đối tượng sâu bệnh chủ yếu trên cần chú ý bọ trĩ hại lá và quả non, bệnh phấn trắng gây hại các lá non, bệnh loét quả...

Một góc của trang trại chăn nuôi tổng hợp
tại huyện Bắc Quang, Hà Giang.

Phát triển kinh tế trang trại Ở HÀ GIANG

Trên địa bàn tỉnh Hà Giang, kinh tế trang trại (KTTT) đóng một vai trò quan trọng trong quá trình phát triển sản xuất nông lâm nghiệp. Trang trại của Hà Giang chính là lực lượng nòng cốt để thúc đẩy phát triển sản xuất và chăn nuôi theo hướng hàng hoá.

■ VĂN PHÚ

(*phường Nguyễn Trãi,
Hà Giang*)

Trong những năm qua, các trang trại của Hà Giang đã góp phần trợ giúp đắc lực các địa phương của tỉnh trong việc quy hoạch và hình thành nên

các vùng chuyên canh cây trồng, vật nuôi. Đồng thời các trang trại của Hà Giang cũng là nơi tiên phong trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi và ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật mới nhằm nâng cao năng suất, chất lượng của sản phẩm trong nông nghiệp. Bên cạnh đó, các trang trại trên địa bàn Hà Giang cũng góp phần không nhỏ trong việc giải quyết việc làm cho người lao động nông thôn khi hết mùa vụ...

Nhận thức rõ thế mạnh của KTTT, trong những năm qua tỉnh Hà Giang đã quan tâm đến công tác chỉ đạo các cấp, các ngành liên quan triển khai những chính sách, chương trình phát triển KTTT của tỉnh.

Qua đó KTTT của Hà Giang đã có sự phát triển cả về số lượng và chất lượng. Tính đến cuối năm 2015, toàn tỉnh Hà Giang đã có 216 trang trại, trong đó có 45 trang trại chăn nuôi, 94 trang trại trồng cây ăn quả các loại, 30 trang trại trồng cây lâm nghiệp còn lại là những trang trại tổng hợp.

Các sản phẩm từ trang trại của Hà Giang tuy tạo ra nguồn thu nhập khá, góp phần không nhỏ trong việc thúc đẩy phát triển kinh tế và tạo công ăn việc làm cho số đông người lao động địa phương. Tuy nhiên, các trang trại của Hà Giang cũng gặp không ít khó khăn và bộc lộ nhiều tồn tại cần khắc phục. Đặc biệt, các trang trại của Hà Giang

chưa thực sự phát triển đúng với tiềm năng, và chưa thực sự trở thành lực lượng nòng cốt thúc đẩy phát triển kinh tế nông nghiệp – nông thôn của tỉnh. Hầu hết các trang trại của Hà Giang phát triển theo hướng tự phát, không theo qui hoạch, các sản phẩm thiếu đa dạng, hiệu quả kinh tế chưa cao. Những hạn chế đó bắt nguồn từ 2 nguyên nhân chính, đó là nguồn nhân lực của các trang trại chưa được đào tạo bài bản và hầu hết các trang trại thiếu vốn đầu tư. Đa số các chủ trang trại đều chưa qua các lớp đào tạo về quản lý cũng như kỹ thuật chuyên môn về kinh doanh, sản xuất. Đa số các trang trại của Hà Giang phát triển dựa trên kinh nghiệm, chưa biết xây dựng kế hoạch đầu tư và phát triển lâu dài. Hầu hết các trang trại chỉ sản xuất những cây trồng, vật nuôi theo kinh nghiệm, quá trình áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật mới còn hạn chế. Từ đó dẫn đến chất lượng sản phẩm thấp, mẫu mã đơn điệu, thiếu sức cạnh tranh trên thị trường. Lực lượng lao động ở nông thôn tuy dồi dào nhưng chưa qua đào tạo, chất lượng lao động thấp. Một trong những khó khăn chung của các trang trại ở Hà Giang đó là qui mô nhỏ

Phát triển chăn nuôi lợn theo qui mô trang trại tại huyện Vị Xuyên, Hà Giang.

lẻ, chưa có bước đột phá về đầu tư do thiếu vốn, mặc dù tỉnh Hà Giang đã triển khai một số chính sách về vốn nhằm giúp các trang trại đầu tư mở rộng quy mô sản xuất và tiêu thụ sản phẩm.

Từ thực tiễn đó, trong những năm qua, tỉnh Hà Giang đã đề ra các chính sách như thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng cho các chủ trang trại để họ có đủ năng lực trong quản lý, điều hành hoạt động sản xuất, kinh doanh; đẩy mạnh công tác chuyên giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật cho các chủ trang trại và nâng cao tay nghề cho người lao động thông qua các lớp dạy nghề cho lao động nông thôn. Bên cạnh đó, các cấp chính quyền

địa phương đã có các chính sách giúp đỡ, hỗ trợ các trang trại tiếp cận với các nguồn vốn ưu đãi đảm bảo đủ cho chu kỳ sản xuất đối với cây trồng, vật nuôi với số vốn đáp ứng được nhu cầu đầu tư. Tỉnh Hà Giang đã đề ra chủ trương thực hiện việc qui hoạch vùng nhằm đầu tư đồng bộ hệ thống đường giao thông, điện, nước phục vụ cho các trang trại; tạo điều kiện để các trang trại liên kết với nhau thành một khối trong sản xuất, chăn nuôi theo từng vùng. Từ đó, các trang trại có thể phối hợp, trao đổi kinh nghiệm sản xuất, giúp đỡ nhau về vốn và thị trường tiêu thụ cho sản phẩm, cùng tạo sức cạnh tranh với các sản phẩm khác trên thị trường.

Lá và vỏ của cây xoan ta chứa nhiều độc tố có thể dùng để chế thuốc trừ sâu sinh học.

Tự chế thuốc trừ sâu sinh học

Hiện nay do việc sử dụng các thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc hóa học đã làm ô nhiễm môi trường (đất, nước, không khí) và làm mất cân bằng sinh học trong tự nhiên. Ngoài ra, khi sử dụng các loài thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc hoá học đã để lại dư lượng trong các loại nông sản (rau, củ, quả...) tiêu dùng hằng ngày. Đây chính là nguy cơ đe dọa sức khỏe con người về trước mắt cũng như lâu dài.

■ PHẠM PHÚ
(Chi cục Bảo vệ Thực vật
tỉnh Hà Giang)

Do đó, việc dùng các loài cây thảo mộc có chứa chất độc làm thuốc trừ sâu vừa có tác dụng tiêu diệt sâu hại cây trồng vừa khắc phục được những mặt trái do thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc hóa học gây lên. Đây cũng chính là cơ sở nhằm tạo ra các sản phẩm nông sản an toàn cho người tiêu dùng, góp phần làm tăng giá trị các loài nông sản trên thị trường trong nước và phục vụ cho xuất khẩu.

Phương pháp nhận biết các loài cây thảo mộc có chứa chất độc dùng làm thuốc trừ sâu

- Quan sát dịch nhện của cây: Nếu thấy dịch nhện cây có mùi nồng, làm cho da người bị dị ứng nóng hoặc mẩn ngứa thì dịch cây đó có chứa độc tố (như cây ruốc cá, hạt cây củ đậu...).

- Ngửi mùi: Những cây có chứa chất độc đều có mùi nồng, hắc, cay... nói chung là khó ngửi. Ví dụ như lá và vỏ của cây xoan ta, lá cây thuốc lá, thuốc lào, cây cà độc dược...

- Theo dõi những loài động vật nhỏ sống xung quanh cây (như nhện, kiến...), nếu không thấy động vật nhỏ sống quanh cây và lấy cây làm thức ăn thì có thể nhận định cây đó có chứa độc tố có thể dùng làm thuốc trừ sâu (riêng cây thuốc lá, thuốc lào vẫn có rệp và sâu xanh gây hại...).

Phương pháp thu hái những loài cây có chứa độc tố làm thuốc trừ sâu

Phương pháp này phụ thuộc vào từng loài cây và các bộ phận có chứa độc tố của cây. Có loài cây chứa chất độc ở rễ như cây ruốc cá, có loài cây chứa độc tố ở hạt như hạt na, hạt cây củ đậu..., có loài cây chứa độc tố ở lá và thân như lá xoan ta, lá cây thuốc lá, thuốc lào...Do đó cần căn cứ vào những đặc điểm trên của cây để thu hái khi các bộ phận của cây có chứa hàm

lượng độc tố cao nhất nhằm làm tăng hiệu quả diệt trừ sâu hại.

Phương pháp chế biến

Dùng các biện pháp thủ công mà mọi người có thể áp dụng như sau.

- Ngâm lấy nước: Sau khi thu hái bộ phận của cây có chứa độc tố cần rửa sạch, thái nhỏ ngâm trong nước sạch (thau, xô, chậu...), sau đó dậm kín lại. Thời gian ngâm tùy thuộc từng loại cây, thông thường từ 1 - 2 ngày. Trong lúc ngâm có thể đảo mạnh tay để chất độc thoát ra tan vào nước. Ngâm xong lọc lấy nước để dùng.

- Nấu: Sau khi thu hái bộ phận cây có chứa độc tố cần rửa sạch, thái nhỏ cho vào nồi đun sôi từ 1 - 2 giờ. Nấu xong gạn lấy nước, khi phun có thể hòa thêm với nước sạch (tùy theo độ đậm đặc của nước thuốc).

- Ép lấy nước: Thu hái xong rửa sạch bộ phận của cây, thái nhỏ, ngâm vào nước trong từ 5 - 10 phút sau đó say nát và ép lấy nước. Phương pháp này thích hợp với những loài cây có chứa chất độc trong dịch cây như rễ cây ruốc cá, lá xoan, quả xoan...

Chú ý: Những thuốc được chế biến từ cây thảo mộc không được để lâu sẽ mất tác dụng diệt sâu, vì

vậy khi nào cần mới thu hái, chế biến và sử dụng.

Phương pháp sử dụng

Tùy theo đối tượng sâu hại trên từng loại cây trồng cụ thể mà ta sử dụng nồng độ đặc, loãng khác nhau. Khi pha chế và sử dụng các loại thuốc từ cây thảo mộc có thể cho thêm một ít xà phòng hoặc dầu khoáng nhằm làm tăng độ bám dính của thuốc.

Tự chế thuốc trừ sâu sinh học từ các loài cây thảo mộc có chứa độc tố nhằm bảo vệ cây trồng trước sự tấn công của các loài sâu hại là một trong những hướng đi của nền nông nghiệp hiện đại. Bên cạnh đó, phương pháp chế biến thuốc trừ sâu lại đơn giản mà mọi người nông dân có thể tự chế biến và sử dụng; nguồn cây có chứa độc tố lại khá nhiều và dễ kiếm. Đây chính là một trong những định hướng nhằm giảm thiểu ô nhiễm môi trường (đất, nước, không khí) và nâng cao độ an toàn của các loại nông sản phục vụ cho tiêu dùng trong nước và xuất khẩu.

Ngoài ra, việc sử dụng thuốc trừ sâu sinh học từ cây thảo mộc chính là nền tảng và là cơ sở để tạo ra một nền nông nghiệp hữu cơ an toàn và bền vững trong giai đoạn trước mắt và lâu dài.

Trồng cà chua từ sữa và trứng gà

Mặc dù bán ra thị trường với giá khá cao nhưng sản phẩm cà chua được trồng bằng sữa, trứng gà và mật mía của chị Thủy (Lâm Đồng) luôn cháy hàng.

■ THI HÀ

Là người đam mê làm vườn nên trong một lần tình cờ được người bạn ở Nhật giới thiệu phương pháp trồng trái cây từ phân bón làm bằng trứng, sữa nên chị Phạm Thị Xuân Thủy ở thôn K'Long C (Hiệp An, Đức Trọng, Lâm Đồng) khá hào hứng và quyết định mang hạt giống và phương pháp này về áp dụng tại quê hương của mình. “Khi biết được mô hình này tôi khá thích thú và nghĩ rằng người Nhật làm được thì mình sẽ làm được. Thế nên, đầu năm 2015 tôi bắt đầu thử nghiệm trồng cà trái cây trên diện tích 1.000m² với chi phí đầu tư ban đầu khoảng 150 - 200 triệu đồng”, chị Thủy nói.

Cứ nghĩ với sự chuẩn bị kỹ càng thì mọi việc sẽ suôn sẻ, tuy nhiên, 5 tháng đầu thử nghiệm, giống cà của chị Thủy chưa thể hấp thụ được phân bón làm từ sữa, trứng và mật mía nên năng suất và chất lượng không đạt kỳ vọng. Sang đến tháng thứ 6, chị bắt đầu điều chỉnh công thức pha trộn phân bón và liều lượng tưới cho cây thì kết quả đã thay đổi, mỗi gốc cà chua cho thu hoạch 8 - 10kg, cứ 50 - 60 ngày là cây bắt đầu cho trái.

“Khí hậu ở Việt Nam và Nhật không giống nhau, nhất là nơi có địa hình đặc thù như tỉnh Lâm Đồng nên khi học được công thức, tôi phải nhiều lần thử nghiệm rồi mới đưa ra công thức riêng, phù hợp với điều kiện sinh trưởng của từng loại cây trên đất canh tác. Ngoài ra, tôi phải kết hợp hệ thống tưới nhỏ giọt với giá thể trồng, môi trường

Nhờ hòa trộn phân bón đúng liều lượng kết hợp với hình thức tưới nhỏ giọt nên sản phẩm làm ra có độ đồng đều cao

nhà kính tốt nên cây mới có sức đề kháng tốt, chống lại được các bệnh như heo xanh, trắng phấn, bã trừu...”, chị Thủy chia sẻ.

Từ quá trình thử nghiệm thành công và đúc kết được nhiều bài học, chị Thủy tiếp tục mở rộng lên 6.000m² với 4.000 gốc cà. Hiện, mỗi tháng, chị cung ứng ra thị trường gần 1 tấn cà chua. Nếu bán lẻ thì sản phẩm này có giá 100.000đ, còn bán sỉ tại vườn từ 60.000 - 70.000đ/kg. Mặc dù có giá khá cao, thậm chí gấp gần 10 lần so với loại cà chua thông thường, nhưng theo chị Thủy, loại cà trái cây tại vườn chị lúc nào cũng cháy hàng.

Để cho ra sản phẩm có màu sắc đẹp, trái mọng, có mùi thơm của trứng sữa chị Thủy phải dùng các nguyên liệu như sữa bò, sữa đậu nành, mật mía... Tất cả các nguyên liệu này sẽ được chị pha chế theo một kỹ thuật riêng. Cụ thể, sữa bò và sữa đậu nành được trộn với trứng gà, mật mía, rồi ủ cho lên men, sau đó hòa với nước theo cách tưới nhỏ giọt bằng hệ thống tưới tự động cho cây từ khi nhỏ đến khi trưởng thành. Thời gian đầu khi cây chưa ra trái, một ngày chị tưới 8 lần, mỗi gốc cà sẽ được tiếp nhận 200ml phân hỗn hợp. Sắp đến ngày thu hoạch, hệ thống tự động tưới cho cây 10 lần một ngày. Chi phí cho một lít phân là 50.000đ.

Cùng rút kinh nghiệm

Cháu Đặng Văn T. (Thái Bình) tròn 8 tháng tuổi, trắng trẻo, bụ bẫm vì mẹ tốt sữa nhưng gần đây, cháu bị hăm đỏ ở bẹn, ở các ngón tay, ngón chân ra mặc dù mẹ cháu rất chú ý tới việc tắm rửa vệ sinh cho bé. Nhớ đến tuýp thuốc kháng sinh trước đã sử dụng bôi cho con, mẹ cháu T. tìm lại và lấy thuốc bôi vào chỗ bị hăm. Nhưng mấy ngày sau, chị càng bôi, các vết hăm càng đỏ hơn cho đến khi chỗ hăm da của cháu T. xuất hiện những mụn nhỏ, trọt loét khiến cháu khó chịu, quấy khóc thì chị mới đưa con đến viện. Tại bệnh viện, bác sĩ cho biết cháu bị dị ứng với thành phần là kháng sinh erythromycin có trong thuốc này mà tuýp thuốc đã quá hạn sử dụng. Được bác sĩ

Thuốc hết hạn, mẹ vẫn bôi hăm

khám bệnh kê đơn mẹ cháu T. đã mua đúng thuốc bôi cho con, sau đó mấy ngày thì vết thương lành lại.

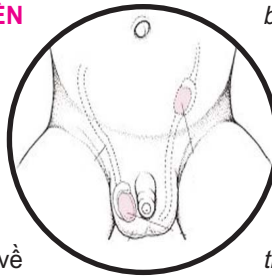
Lời bàn: Đối với trẻ nhỏ, da bé rất nhạy cảm với các thành phần của thuốc kháng sinh. Hơn nữa, tuýp thuốc đã hết hạn sử dụng, thuốc bên trong đã chuyển màu. Đây cũng chính là nguyên nhân gây nên tình trạng không chỉ là dị ứng mà còn nhiễm khuẩn nữa cho cháu bé. Vì vậy, khi thấy các hiện tượng hăm, nổi mụn trên da trẻ nhỏ, cần giữ sạch và khô, khi thấy hiện tượng bất thường cần đưa trẻ đến khám và điều trị ở các cơ sở y tế uy tín.

BS NGUYỄN VŨ

(Bệnh viện Đại học Y Hà Nội)

TINH HOÀN ẨN, CẦN ĐẾN VIỆN

Anh Nguyễn Hải A. (44 tuổi, trú tại Hải Phòng), hiện đang công tác tại cơ quan nhà nước, đã có 2 con nhưng tinh hoàn thiếu hẳn một bên. Anh A. thấy bình thường, không có biểu hiện xấu về sức khỏe. Gần đây, anh lên báo chí đọc về chứng bệnh ẩn tinh hoàn và lâu ngày có thể bị ung thư hóa nên anh tìm đến bệnh viện để bác sĩ tư vấn và điều trị. Tại bệnh viện, khi siêu âm bác sĩ thấy hình ảnh tinh hoàn phải ở tiểu khung - hố chậu phải đã teo nhỏ, cần phẫu thuật. Rất may mắn, anh A. đã cắt bỏ được phần tinh hoàn lạc chỗ và bình phục khá tốt.

biu. Tinh hoàn ẩn là tình trạng tinh hoàn dừng lại trên đường di chuyển từ bụng xuống bìu. Tỷ lệ tinh hoàn ẩn khoảng 3 - 4% trẻ trai khi sinh, tỷ lệ này cao hơn ở trẻ sinh thiếu cân, sinh non, sinh đôi. Nếu trẻ trai còn nhỏ, cha mẹ có thể kiểm tra nơi bìu. Ở trẻ lớn hay người lớn, tự sờ thấy trong bìu không có tinh hoàn hoặc sờ thấy ở ống bẹn có khối u nổi lên. Khi phát hiện trẻ bị tinh hoàn ẩn, chỉ nên đợi đến khi trẻ 9 tháng tuổi để xem tinh hoàn có xuống bìu hay không. Nếu sau 9 tháng mà tinh hoàn vẫn chưa xuống bìu thì nên xử lý bằng phẫu thuật cho trẻ. Thời gian phẫu thuật tốt nhất là khi trẻ được 1 - 2 tuổi.

BS NGUYỄN VŨ

(Bệnh viện Đại học Y Hà Nội)

Lời bàn: Trong quá trình phát triển của thai nhi nam, lúc đầu, tinh hoàn nằm trong ổ bụng, sau đó, nó di chuyển dần xuống

Công dụng của lá móng tay

Cây lá móng tay hay còn gọi là móng tay nhuộm, lựu mọi, tán mặt hoa, chỉ giáp hoa... tên khoa học *Lawsonia inermis*, thuộc họ Tử vi. Do lá móng tay có tính chất nhuộm màu nên được dùng rộng rãi trong các loại mỹ phẩm như dầu gội đầu, thuốc nhuộm tóc. Hoa dùng chữa sốt, mất ngủ.

■ LINH ĐẠN

Là loại cây thân nhỏ, da nhẵn (mọc hoang có gai ở đầu cành, không nhọn sắc). Lá mọc đối, cuống ngắn, phiến lá đơn, nhỏ, hình trứng bầu dục nhưng đầu, cuống hơi dẹp. Đầu cành mọc hoa hình thùy, dáng chùm nhỏ màu trắng, già chuyển đỏ rồi vàng sậm (khi héo), mùi thơm hăng hắc. Ngày xưa, khi chưa có mỹ phẩm, phụ nữ đã lấy hoa móng tay ủ với nước mưa cho ra màu đỏ hoặc hồng để sơn móng tay, chân, làm son môi. Hiện nay cây được trồng nhiều nơi để làm cảnh, làm thuốc, làm mỹ phẩm.

Theo y học cổ truyền, lá của cây lá móng có tác dụng hoạt huyết, tán ú, sát trùng và thường dùng chữa một số bệnh ngoài da gồm: Hắc bào, ghẻ lở, mụn nhọt, còn dùng chữa tiêu chảy, bại liệt, trừ giun sán, điều kinh, viêm họng.

Vào mùa mưa, các loại nấm phát triển, thường gây ra một số bệnh nấm như nấm móng tay, móng chân, lở ngứa ở kẽ chân móng rồi lây lan, có khi gây lở cả bàn tay, bàn chân. Có thể dùng bài thuốc sau đây để chữa. Lá móng tay rửa thật sạch, giã nát với ít muối rồi đắp vào chỗ đau vào buổi tối, lấy vải sạch buộc rịt lại. Ngày mở ra 1 - 2 lần cho thoáng. Một số bài thuốc chữa bệnh từ cây lá móng tay:

Chữa hắc bào, ghẻ lở: Lấy 200g lá móng tay tươi thêm 100g lá sả, 100g lá ổi (nấu chung với 3 lít nước - như nồi xông), tắm liên tục 2 tuần. Lá móng tay tươi rửa sạch, để khô ráo nước, cho 1/2 thìa muối tinh, giã nhuyễn, trộn với 3 thìa giấm nuôi, lấy nước uống, xác đắp nơi ngứa ngứa. Ngày 2 lần, liên tục trong 10 ngày.

Chữa bế kinh: Lá móng tay 50g, ích mẫu 40g, nghệ đen 30g. Tất cả cho vào ấm đổ 500ml nước sắc còn 200ml, chia 3 lần uống trong ngày, uống trước chu kỳ kinh 15 ngày.

Chữa sưng đau tê, vị, hạ sườn, hông: Lấy cây lá móng tay 20g, rửa sạch, cắt khúc 3cm, cỏ mực 15g, rau má tươi 20g. Cả 3 thứ sao khủ thổ, sắc với 1 lít nước còn 300ml. Uống ngày 3 lần, liên tục 4 tuần.

Chữa đau nhức cột sống, té ngã chấn thương: Lấy toàn cây (rễ, thân, lá, hoa màu trắng) 150g (sao khủ thổ vàng), cốt toái bổ 50g (cạo sạch lông, xắt mỏng, phơi 3 nắng), cam thảo 10g, cầu tích, ngũ gia bì mỗi thứ 15g. Sắc với 1.000ml nước còn 300ml, uống ngày 4 lần (sáng, trưa, chiều, tối) liên tục 30 ngày.

Lưu ý: Người có chứng ứ huyết, phụ nữ có thai, người già và trẻ em không dùng.

Hoa nhài, còn gọi là hoa lái, mặt ly, nhài đơn, mặt lợi, tên khoa học là *Jasminum Sambac* Ait, họ nhài (*Oleaceae*). Hoa nhài là vị thuốc quỳn rú, kích thích tinh dục lẫn tăng cường năng lượng cho con người, lại rất dễ chế biến.

■ LINH ĐƠN

Nhài có hoa trắng, mọc thành cụm ở nách lá hay ngọn cây, thường nở vào ban đêm hoặc vào giữa trưa. Theo Đông y, hoa nhài có tính bình, hơi hàn, vị đắng có tác dụng thanh nhiệt, giải độc, lợi thấp, tiêu thũng, hoạt huyết... Bộ phận sử dụng làm thuốc là hoa và rễ. Trong hoa nhài chứa chất béo thơm khoảng chừng 0,08%. Rễ tuy độc nhưng được dùng làm thuốc giảm đau.

Tác dụng khác của hoa nhài là cải thiện tiêu hóa, hỗ trợ trong việc loại bỏ độc tố và giúp giảm căng. Hoa nhài cũng giúp đẩy mạnh quá trình trao đổi chất, cải thiện lưu thông máu.

Sử dụng hoa nhài đơn giản nhất là uống trà hoa nhài. Trà hoa nhài có thể được sử dụng để điều trị đau đầu, ho và bệnh thấp khớp. Phụ nữ sinh đẻ, dùng dầu hoa nhài cũng rất tốt, là chất khử trùng mạnh mẽ, an thần

và thuốc bổ được đề nghị dùng cho trường hợp khó thở, ho và suy nhược thần kinh. Có thể tham khảo một số bài thuốc dưới đây cho một số bệnh chúng:

- *Chữa sưng đau do chấn thương*: Rễ hoa nhài 12g, lá thanh táo 12g, cam thảo đất 16g. Sắc uống ngày một thang.

- *Chữa huyết áp cao*: Hoa nhài 10g, hoa hòe 10g, kim cúc 6g, hoa đại 6g. Sắc với ba bát nước còn một bát, chia uống 2 lần trong ngày vào buổi sáng và tối sau bữa ăn. Mỗi liệu trình uống 10 ngày.

- *Chữa mất ngủ*: Hoa nhài 6g, tâm sen 8g. Hãm hoa nhài và tâm sen với nước sôi, uống nhiều lần trong ngày. Uống liên tục từ 7 - 10 ngày sẽ thấy kết quả rõ rệt. Hoặc hoa nhài 10g, bồ công anh 20g, kim ngân hoa 20g, cam thảo đất 10g, sắc uống

ngày 1 thang chia 2 - 3 lần, uống liên tục trong 7 ngày.

- *Chữa rôm sảy*: Lá nhài 50g, lá sài đất 20g, lá ngải cứu 30g. Sắc nước uống ngày 1 thang, chia 2 - 3 lần. Uống liên tục trong 3 - 5 ngày.

- *Chữa đi tiểu nhiều*: Hoa nhài 5g, ngân hạnh 3g, sắc với 3 bát nước trong 1 giờ. Ngày uống 2 lần, uống trong 7 ngày.

- *Chữa tiêu chảy*: Hoa nhài 6g, chè xanh 10g, thảo quả 3g, vỏ dộp ổi 3g. Cách dùng: 4 thứ trên đem sắc với 600 ml nước còn 200ml, chia 3 lần uống trong ngày, uống sau các bữa ăn. Uống liên tục trong 3 ngày. Hoặc hoa nhài 10g, vỏ quả lựu 10g, cam thảo đất 16g. Sắc uống ngày 1 thang, chia 2 - 3 lần. Uống trong 4 ngày.

Lưu ý: Phụ nữ có thai và cho con bú không dùng rễ hoa nhài...

Không chủ quan với viêm tiểu phế quản

Trong tiết trời nắng nóng, các bệnh nhiễm khuẩn hô hấp cấp ở trẻ em gia tăng nhanh, trong đó có bệnh viêm tiểu phế quản. Đây là bệnh thường gặp ở trẻ, có thể dẫn đến những hậu quả nặng nề hoặc tử vong nhanh chóng nếu trẻ không được phát hiện và điều trị kịp thời.

■ THU PHƯƠNG

Nguyên nhân gây viêm tiểu phế quản (VTPQ) có thể do virus, vi khuẩn hoặc cảm lạnh thông thường, nhưng phần lớn là do virus mà đứng hàng đầu là virus hợp bào hô hấp, thâm nhập vào hệ thống hô hấp và đến các tiểu phế quản, (ống nhỏ nhất của đường hô hấp từ phân nhánh ra khỏi hai ống thở chính (phế quản) trong phổi). Trong tiết trời nóng nực, trẻ ở trong phòng lạnh rồi lại đi ra ngoài trời nhiệt độ thay đổi đột ngột, môi trường ô nhiễm là những nhân tố thuận lợi cho bệnh VTPQ phát sinh.

Trẻ bị VTPQ thường ho, chảy nước mũi trong, sốt, nhịp thở nhanh, xuất hiện các cơn co kéo hô hấp, lồng ngực bị rút lõm, thở rên... Biến chứng thường gặp của VTPQ là suy hô hấp, viêm phổi (do dễ bị bội nhiễm), xẹp phổi, viêm tai giữa. Bệnh có thể sẽ nặng, nhiều biến chứng và tử vong cũng cao hơn ở trẻ dưới 3 tháng tuổi, trẻ sinh non - nhẹ cân, trẻ suy dinh dưỡng nặng, trẻ có sẵn bệnh tim, phổi, suy giảm miễn dịch.

Việc quan trọng trong điều trị VTPQ cho trẻ là cần giải phóng chất nhầy để làm thông thoáng đường thở cho trẻ. Đối với

Cần phát hiện sớm để điều trị kịp thời VTPQ

các thể VTPQ thông thường, không có suy hô hấp thì ngay khi vào viện các bác sĩ sẽ tiến hành hút thông đường thở, giải phóng các chất xuất tiết. Dùng khí dung ẩm, thuốc giãn phế quản có tác dụng nhanh như ventolin, bricanyl, salbutamol, kết hợp với lý liệu pháp hô hấp, vỗ rung, hút đờm. Những trẻ sốt cao, nôn, thở nhanh phải bù đủ dịch và điện giải theo nhu cầu cơ thể trẻ.

Lưu ý: Thuốc kháng sinh không có tác dụng trong trường hợp VTPQ do virus gây nên. Chỉ sử dụng kháng sinh (benzyl penicillin, amoxycilin hoặc các kháng sinh khác) khi có biểu hiện bội nhiễm. Đồng thời, nếu bé sốt cao trên 38°C thì có thể cho uống acetaminophen (paracetamol) hay ibuprofen để giúp bé hạ sốt và giảm đau. Đối với những trường hợp nặng có suy hô hấp thì phải sử dụng liệu pháp oxygen, hút thông đường hô hấp trên, dùng thuốc giãn phế quản đường khí dung ẩm, truyền nước, điện giải theo nhu cầu cơ thể. Tùy diễn biến bệnh để tiến hành đặt nội khí quản và các biện pháp hô hấp hỗ trợ khác, khi các biện pháp trên không hiệu quả.

Một số lưu ý để an toàn khi bơi

Mùa hè là mùa của bơi lội, tuy nhiên các chuyên gia y tế cũng khuyến cáo có một số bệnh có thể gặp khi bơi lội. Vì vậy, để an toàn khi bơi lội, bà con cần lưu ý.

■ MINH NGỌC

Một số bệnh thường gặp

1. Da liễu: Do lây nhiễm từ những người mắc bệnh bơi cùng, do nguồn nước có hàm lượng clo cao hoặc ánh sáng mặt trời quá mạnh gây tổn thương da, tóc. Một số bệnh gây viêm nhiễm cơ quan sinh dục thông qua tắm nước hồ bơi được ghi nhận như lậu, viêm nhiễm cơ quan sinh dục...

2. Bệnh tai mũi họng: Do uống phải nước hoặc sặc nước hồ bơi đưa vi trùng vào mũi, họng, xoang. Đặc biệt, nhiễm vi trùng não mô cầu có thể diễn tiến tử vong rất nhanh do nhiễm trùng huyết.

3. Mắt: Bệnh viêm kết mạc mắt rất dễ xảy ra khi đi bơi.

4. Các bệnh về đường tiêu hóa, đặc biệt là tiêu chảy.

5. Ngạt nước do trẻ bơi chưa quen hoặc không được người lớn giám sát chặt chẽ nên dễ bị ngạt nước.

Lưu ý

1. Nên đưa trẻ đi khám bác sĩ xem bé có những bệnh mạn tính, đặc biệt về hô hấp, tai mũi họng hoặc những bệnh có nguy cơ lây nhiễm khi đi bơi không.

2. Nên chọn hồ bơi không quá đông người, đảm bảo tiêu chuẩn vệ sinh. Hãy quan sát chọn hồ bơi có nước trong nhìn thấy đáy, ít rong rêu hoặc lá cây, không có mùi vị lạ. Sau khi bơi xong nên để ý đến những phản ứng lạ trên da.

Bơi sông là hình ảnh quen thuộc vào mùa hè

3. Nên chọn huấn luyện viên hướng dẫn bơi bài bản cho trẻ ngay từ đầu để tránh những thói quen sai có hại cho sức khỏe.

4. Trẻ dưới 5 tuổi, mỗi lần xuống nước không nên ngâm lâu quá 30 phút, trên 5 tuổi chỉ nên bơi dưới 60 phút.

5. Cha mẹ hoặc người hướng dẫn cần giám sát trẻ thường xuyên khi trẻ bơi nhằm phát hiện sớm tai nạn xảy ra.

6. Nên bơi những hồ không quá đông người. Nên chọn thời điểm nhiệt độ ngoài trời không quá cao.

7. Nên thoa kem chống nắng.

8. Không nên ăn no hoặc đói bụng quá khi xuống hồ bơi.

9. Nên vận động từ 10 - 15 phút trước khi xuống hồ bơi.

10. Đeo kính và nón bơi để hạn chế lây nhiễm bệnh.

11. Nên bơi trong thời lượng vừa sức, nhớ uống nước đầy đủ.

12. Khi lên bờ tắm rửa sạch sẽ ngay với xà bông, rửa mắt, mũi, tai với nước muối sinh lý vô trùng, lau khô tai, xúc miệng với nước muối.

13. Khi phát hiện dấu hiệu lạ sau khi bơi, nên đến khám bác sĩ.

Tránh ăn hạt quả chanh leo

Hỏi: Xin cho biết quả của cây chanh leo có tác dụng như thế nào? Cách sử dụng? Nghe nói chị em nữ đang độ tuổi sinh đẻ không được dùng. Nếu dùng sẽ ảnh hưởng đến đường con cái?

LA TIẾN THÀNH

(Đa Phú, Thống Nhất,
Hưng Hà,
Thái Bình)

Lương y Vũ Quốc

Trung, Hội Đông y Việt Nam trả lời: Quả chanh leo còn được gọi với cái tên lạc tiên trứng, chanh dây, mấc mấc, được dùng làm nước giải khát. Thịt quả chanh leo chín có vị chua ngọt, màu vàng nhạt, thường được dùng dưới dạng nước uống giải khát. Cành, lá chanh leo có tác dụng an thần, gây ngủ (nhẹ) giảm sự lo âu hồi hộp, hạ huyết áp (nhẹ) dịu các cơn co giật (trong động kinh) giảm cơn đau bụng cơ năng và đau bụng kinh.

Để chữa các chứng bệnh nhằm giúp an thần, gây ngủ, hạ huyết áp... có 2 cách sử dụng: Lấy lá tươi khoảng (100g) nấu nước uống hằng ngày. Có thể dùng lá, cành phơi khô nấu thành cao lỏng mỗi ngày uống chừng 20 - 30ml (tuỳ

tùng người) vào buổi tối. Người ta còn dùng lá chanh leo làm rau ăn: Lấy lá non thái nhỏ, vò nhẹ nấu với tôm sẽ là một món canh ngon hay có thể luộc ăn (như những loại rau khác). Ngoài ra, ngọn non chanh leo luộc ăn hoặc lá nấu thành cao lỏng cũng có tác dụng an thần trị mất ngủ như cây lạc tiên thường (*Passiflora foetida* L.).

Hoa chanh leo có tác dụng an thần nhẹ và có khả năng "ru" ngủ. Hoa chanh leo đã và đang được nhiều nước dùng để điều trị

cho những trẻ em dễ bị kích động hoặc có vấn đề bất ổn về thần kinh, chữa bệnh hen suyễn, rối loạn tiêu hoá, chứng mất ngủ và các khó chịu của hội chứng tiền mãn kinh.

Hoàn toàn không có chuyện ăn hoặc uống chanh leo lại có ảnh hưởng đến đường con cái, nhất là đối với chị em trong độ tuổi sinh nở. Duy có điều không nên ăn hạt quả chanh leo, vì nó chứa nhiều dầu béo và khi vào cơ thể chúng không tiêu hoá được.

PV (ghi)

Có nên cắt amidan?

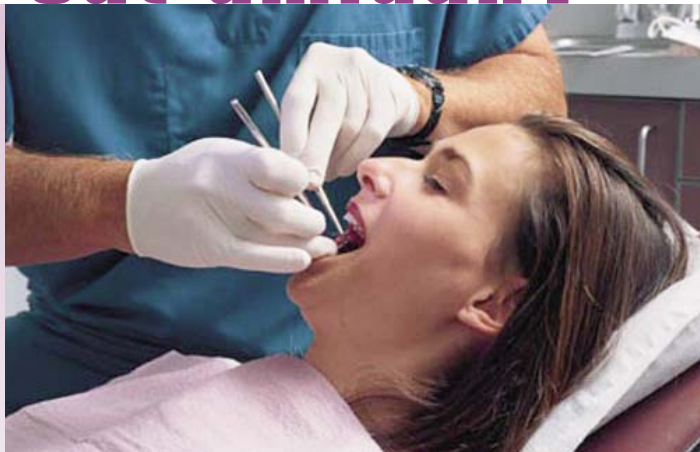
Hỏi: Tôi năm nay 31 tuổi, bị viêm amidan. Vừa rồi lên cơn sốt 39 - 40°, phải tiêm kháng sinh và truyền nước. Tôi cắt amidan có được không? Có ảnh hưởng gì không?

HOÀNG HỮU MINH
(tập thể 128C Đại La,
Đông Tâm, Hai Bà Trưng,
Hà Nội)

PGS.TS Nguyễn Ngọc Dinh, nguyên Giám đốc Bệnh viện Tai mũi họng T.Ư

trả lời: Amidan là tổ chức lympho gồm hai khối nằm ở bên thành họng, có chức năng miễn dịch, sinh ra các kháng thể và lympho bào, giúp tăng khả năng chống đỡ của mũi họng với các virus, vi khuẩn gây bệnh. Viêm amidan mạn tính có nghĩa là tổ chức amidan trở thành một lò viêm. Vi khuẩn có sẵn nằm trong khe kẽ của hốc amidan khi gặp các yếu tố thuận lợi gồm: Cơ thể yếu mệt, nhiễm virus đường hô hấp, thay đổi thời tiết đột ngột, ăn đồ lạnh; ô nhiễm môi trường (bụi, khói xe, khói thuốc lá; độ rượu, hoá chất...), vi khuẩn sẵn có trong amidan sẽ tung vào cơ thể gây bệnh.

Biến chứng tại chỗ: Gây áp xe xung quanh amidan

khien toàn bộ vùng quanh amidan bị sưng tấy. Bệnh nhân bị sốt, nuốt thấy đau và bị nhiễm trùng nặng. Viêm amidan còn có thể gây nên viêm tai giữa, viêm xoang, viêm thanh quản và khí phế quản. Biến chứng xa: Viêm amidan còn gây nên những biến chứng rất nguy hiểm như thấp tim, viêm khớp, viêm cầu thận.

Khi bị viêm amidan, người bệnh cần đến bệnh viện để được các bác sĩ chuyên khoa điều trị hoặc chỉ định cắt amidan nếu cần thiết. Chỉ cắt amidan trong những trường hợp viêm amidan nhiều đợt cấp (từ 5 - 6 lần/năm). Viêm amidan gây nên những biến chứng như viêm tai giữa, viêm xoang hoặc các

biến chứng nặng như thấp tim, viêm khớp, viêm cầu thận. Dù không bị viêm nhưng amidan có kích thước quá to, gây cản trở ăn, uống, thở của người bệnh thì cũng nên cắt.

Trẻ em dưới 5 tuổi và người lớn trên 45 tuổi nên hạn chế cắt amidan. Tuổi 31 vẫn có chỉ định cắt. Cắt vào mùa nào cũng được vì hiện nay có nhiều phương pháp hiện đại cắt amidan an toàn và không chảy máu. Tuy nhiên, bạn nên được khám để có chỉ định của bác sĩ. Bác sĩ có kiểm tra tổng thể vì nếu có các bệnh khác kèm theo như cao huyết áp, tim mạch, đái đường... thì chỉ định lại hạn chế.

PV (ghi)

Thuốc tránh thai gây hỏng thai?

Hỏi: Con dâu cả của tôi 33 tuổi, có con 6 tuổi. Con dâu thứ, 36 tuổi có con gái 8 tuổi. Vừa qua cả hai chị em đều mang thai 2 tháng đều phải bỏ vì tim thai âm tính. Sức khoẻ các cháu đều bình thường không mắc bệnh mạn tính. Trước đây có dùng thuốc tránh thai. Xin hỏi, nguyên nhân thai lưu có liên quan gì đến thuốc tránh thai không? Có nên tiếp tục mang thai nữa không?

KIÊN ĐỒ (Tuyên Quang)

BS Phó Đức Nhuận, nguyên bác sĩ Bệnh viện Phụ sản T.Ư trả lời: Với người phụ nữ, không phải cứ có thụ tinh là có thể có thai và sinh đẻ bình thường. Nghiên cứu về hiện tượng thụ tinh và sinh đẻ của người phụ nữ, các nhà khoa học đã thấy trong 1.000 trường hợp được thụ tinh thì sang tuần thứ 2 đã có 500 phôi hư hại (lúc này nhiều phụ nữ còn chưa biết

minh có thai). Người ta cũng thấy tỷ lệ thai không "đậu" và thai dị dạng càng tăng lên khi người mẹ càng nhiều tuổi (từ 35 tuổi trở lên). Vì thế, các thầy thuốc sản khoa vẫn thường khuyên người phụ nữ từ tuổi này không nên có thai và sinh đẻ nữa. Nếu vẫn muốn có con, bà mẹ cần được đến các cơ sở chuyên khoa để được "chăm sóc trước sinh"...

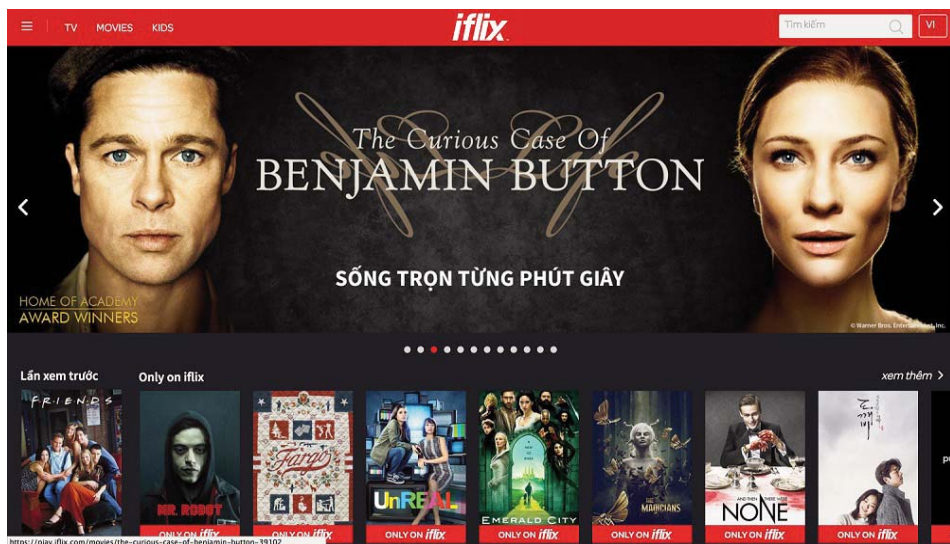
Với trường hợp hai người con dâu của bác, chúng tôi nghĩ chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên. Cả 2 người con dâu của bác về tuổi đời cũng đã gần và quá tuổi 35, vì thế tốt nhất là không nên có thai và sinh đẻ nữa. Nếu muốn có thai nữa, các chị nên đến tư vấn và xin được theo dõi chăm sóc trước sinh tại các cơ sở chuyên khoa sản tuyến tỉnh và tuyến trung ương.

PV (ghi)

Ảnh minh họa

Xem trực tuyến kho phim quốc tế

Hỏi: Nghe nói hiện tại Việt Nam mới có dịch vụ xem phim trực tuyến và ngoại tuyến với iflix - kho phim bom tấn được cập nhật liên tục của các hãng trên toàn thế giới. Xin hỏi dịch vụ này có mất phí không, dịch vụ như thế nào?

TRẦN HỒNG
(Bắc Giang)

Bà Nguyễn Như Quỳnh, Giám đốc kinh doanh iflix Việt Nam trả lời: iflix là một dịch vụ tivi trực tuyến cung cấp các bộ

phim và các chương trình truyền hình đỉnh cao thông qua internet. iflix thực chất là một kho nội dung khổng lồ các chương trình truyền hình và phim từ khắp nơi trên thế giới giúp người xem có thể xem những bộ phim mới nhất ngay sau khi công chiếu. Với mức phí 59.000đ/tháng hoặc 540.000đ mỗi năm bạn có thể xem phim không giới hạn trên 5 thiết bị bất kỳ. Các gia đình có thể chọn các thiết bị và có thể tải về các nội dung ưa thích để

xem ngoại tuyến sau này. iflix cung cấp các phụ đề như tiếng Thái, Malaysia, Indonesia, Anh và cả tiếng Việt. iflix cũng có giao diện dành riêng cho trẻ nhỏ với các nội dung sàng lọc. Hiện iflix đang cho đăng ký tài khoản với 30 ngày dùng thử, sau đó nếu cảm thấy thích thì người dùng có thể thuê bao theo tháng. Ngoài trả qua thẻ tín dụng, iflix còn chấp nhận thẻ điện thoại, liên kết với ví điện tử từ bên thứ 3 tại Việt Nam.

ĐỨC VINH (ghi)

Chống ẨM CHO máy ảnh

Hỏi: Xin hỏi làm thế nào để bảo quản, chống ẩm cho máy ảnh trong điều kiện thời tiết nóng ẩm như ở Việt Nam?

HOÀNG THÙY TRANG (Hà Nội)

Chuyên gia Nguyễn Việt Hùng, giảng viên Học viện Nhiếp ảnh Ánh sáng tư vấn: Để chống ẩm cho máy ảnh nhất là khi trời nồm cần dùng hộp chống ẩm hoặc tủ chống ẩm để bảo quản. Hộp chống ẩm là một hộp nhựa cứng với nắp đậy kín ở trên, bên trong thường có chứa sẵn các hạt hút ẩm bằng silicon (rất dễ tìm thấy tại các cửa hàng), và thường có thêm một ẩm kế để tiện cho việc theo dõi nhiệt độ. Nếu hộp không có ẩm kế, bạn có thể mua thêm ẩm kế đặt vào trong. Nếu chỉ số độ ẩm trong hộp quá cao, bạn chỉ cần thay thế phần hạt hút ẩm cũ bằng những hạt hút ẩm mới. Điểm yếu là hộp chống ẩm thường có diện tích không quá lớn, chỉ vừa 1 thân máy với 1 vài ống kính. Với các gia đình không chuyên nhiếp ảnh, chỉ cần sắm 1 hộp nhựa có nắp đậy kín kích cỡ phù hợp, 1 nhiệt kế đo độ ẩm, 1 gói hút ẩm có bán tại các siêu thị hoặc cửa hàng là có thể bảo quản tốt

máy ảnh. Nếu có điều kiện mua tủ chống ẩm chuyên dụng là cách bảo vệ máy ảnh chuẩn nhất.

Nếu thường xuyên phải di chuyển, mang máy theo bên mình thì cách tốt nhất để chống ẩm là sắm một chiếc túi đựng máy ảnh loại tốt. Dùng túi nylon loại to dày, có kéo khóa ngăn không khí bỏ máy ảnh vào trong. Sau đó, dùng một túi vải mỏng bỏ các hạt hút ẩm vào, buộc kín lại và bỏ chung vào trong bao nylon chứa máy ảnh. Khi trời mưa, trời nồm, độ ẩm cao mà cần chụp ảnh thì nên sắm một “áo mưa” cho máy ảnh có bán sẵn ở hàng thiết bị máy ảnh. Cũng có dùng túi nylon loại trong không màu bọc ngoài máy ảnh khi phải chụp dưới trời mưa. Sau mỗi lần ra mưa, hoặc vừa mới tác nghiệp ở vùng có độ ẩm cao, thời tiết bất lợi thì sử dụng máy sấy hong khô các thiết bị trước khi bỏ máy ảnh vào hộp – tủ chống ẩm. Chú ý không để máy sấy quá gần máy ảnh bởi nhiệt độ cao cũng có thể gây hại cho các thành phần trong máy.

ĐỨC VINH (ghi)

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Cấp lại ủy quyền công chứng...

Hỏi: Vừa qua tôi mua căn nhà có ủy quyền công chứng. Bản chính của ủy quyền đã thất lạc. Tôi có thể đến cơ quan công chứng xin cấp lại được không? Với lại, tôi cũng có 1 chiếc ô tô chính chủ tên tôi, do cần tiền nên tôi muốn sang nhượng cho người khác, vậy tôi có được phép làm một hợp đồng sang nhượng có chứng thực của cơ quan công chứng được không?

HOÀI THU (Hà Nội)

Phòng Công chứng số 4 TP Hà Nội
 trả lời: Căn cứ Điều 55 của Luật Công

chứng 2006 thì bên ủy quyền hoặc bên được ủy quyền hoặc người có quyền, nghĩa vụ liên quan có thể đến tổ chức hành nghề công chứng đang lưu trữ bản chính văn bản công chứng đó yêu cầu cấp bản sao Hợp đồng ủy quyền nêu trên.

Theo Điều 197 - Bộ luật Dân sự thì bạn có quyền bán chiếc xe ô tô của mình cho người khác. Bạn có thể yêu cầu tổ chức hành nghề công chứng chứng nhận hợp đồng mua bán chiếc xe ô tô đó.

Q.ANH (ghi)

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Nộp đơn kháng cáo chậm

Hỏi: Tôi là nguyên đơn trong một vụ án tranh chấp đất đai. Vụ án đã được Tòa án xét xử sơ thẩm. Mặc dù không đồng ý với bản án sơ thẩm của Tòa án nhưng vì lý do sức khỏe nên tôi không thể nộp đơn kháng cáo đúng thời hạn. Xin hỏi nếu tôi làm đơn kháng cáo quá hạn có được Tòa án chấp nhận hay không?

ĐẶNG THỊ NGUYỆT (Hà Nội)

LS Trần Mạnh Dũng trả lời: Theo quy định tại mục 5, phần I của Nghị quyết số 05/2006/NQ-HĐTP ngày 04/8/2006 của Hội đồng Thẩm phán TANDTC có quy định việc kháng cáo quá hạn có thể được chấp nhận, nếu có lý do chính đáng. "Lý do chính đáng" được xác định là trường hợp bất khả kháng hoặc trở ngại khách quan khác (như: do thiên tai, lũ lụt, do ốm đau, tai nạn phải điều trị tại bệnh viện...) làm

cho người kháng cáo không thể thực hiện việc kháng cáo trong thời hạn luật định.

Khoản 2, Điều 247, BLTTDS quy định: "Trong thời hạn mười ngày kể từ ngày nhận được đơn kháng cáo quá hạn và tài liệu, chứng cứ kèm theo, Tòa án cấp phúc thẩm thành lập Hội đồng gồm ba Thẩm phán để xem xét kháng cáo quá hạn. Hội đồng có quyền ra quyết định chấp nhận hoặc không chấp nhận việc kháng cáo quá hạn và phải ghi rõ lý do của việc chấp nhận hoặc không chấp nhận trong quyết định...". Căn cứ vào các quy định trên, bạn có thể nộp đơn kháng cáo và bản tường trình về lý do kháng cáo quá hạn cùng các tài liệu chứng minh cho lý do kháng cáo quá hạn gửi cho Tòa án cấp sơ thẩm xem xét theo thủ tục chung.

H.A (ghi)